



רשומות

הצעות חוק

30 בנובמבר 1977

1314

כ' בכסלו תשל"ח

עמוד

42	חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון), תשל"ח-1977 .
43	חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), תשל"ח-1977 .
44	חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 16), תשל"ח-1977 .

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון), תשל"ח-1977

- תיקון סעיף 4
1. (א) בסעיף 4 (א) לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ח-1975: (להלן – החוק העיקרי) –
- (1) בסוף פסקה (1) יבוא "ואם הפיצויים האמורים פטורים ממס הכנסה יחושבו הפסדי הנפגע לענין פיצויים אלה לפי הכנסתו לאחר גיכוי מס הכנסה החל עליו בעת קביעתם, ובלבד שההפחתה בשל גיכוי המס כאמור לא תעלה על 25 אחוזים מן ההכנסה שלפיה יחושבו פיצויים אלה";
- (2) בפסקה (2), במקום "מאה אלף לירות" יבוא "75,000 לירות".
- (ב) בסעיף 4 (ב) לחוק העיקרי, במקום "מיום תחילת חוק זה" יבוא "מיום כ"ב בטבת תשל"ח (1 בינואר 1978)".
2. תחילתו של חוק זה היא ביום כ"ב בטבת תשל"ח (1 בינואר 1978); על תאונות דרכים שאירעו לפני תחילתו של חוק זה יחול הדין הקודם.
- תחילה והוראות מעבר

דברי הסבר

מיום הגדלת הסכום, לפי הענין; שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע בתקנות מבחנים לחישוב הפיצויים האמורים באותה פסקה.

גובה הפיצויים הוא המכתיב את גובה דמי הביטוח, שכן ההנחה היא שציבור בעלי הרכב צריך לשאת בעומס הפיצויים באמצעות דמי הביטוח שהוא משלם.

הוראות החוק אינן מביאות בחשבון את המס שהיה חל על הכנסתו של הנפגע אילולא נפגע, והן קובעות תקרה של 100,000 לירות לנוק שאינו נוק ממון. בזה הביא החוק לעומס גיכור על דמי הביטוח.

מוצע כי בחישוב הפסדי הנפגע בשל אבדן השתכרות וכושר השתכרות תובא בחשבון הכנסתו לאחר גיכוי מס הכנסה, ובלבד שהגיכוי לא יעלה על 25%. כן מוצע כי התקרה לפיצוי בשל נזק שאינו נזק ממון תהיה 75,000 לירות, וסכום זה יהיה צמוד למדד של חודש ינואר 1978. ההערכה היא כי תיקונים אלה יביאו להקטנת דמי הביטוח בכ-19%.

2. מיום תחילת החוק המוצע יותאמו דמי הביטוח שייגבו, ולא ייפגעו זכויותיהם של מי שנפגעו בתאונות דרכים שאירעה לפני כן.

חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ח-1975, נכנס לתקפו ב-25 בספטמבר 1976, ומוצע עתה לתקנו בשני עניינים במגמה לאפשר הקטנת דמי הביטוח.

סעיף 1 לחוק ענינו תרופה בעד נזק גוף, וזו לשונו:

4. (א) על זכותו של נפגע לפיצוי על נזק גוף יהולו הוראות סעיפים 19 עד 22, 76 עד 83, 86, 88 ו-89 לפקודת הנויקין [נוסח חדש] (להלן – פקודת הנויקין), ואולם –

(1) בחישוב הפיצויים בשל אבדן השתכרות ואבדן כושר השתכרות, לא תובא בחשבון הכנסה העולה על שילוש השכר הממוצע במשק לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ערב קביעת הפיצוי;

(2) הפיצויים בשל הנזק שאינו נזק ממון לא יעלו על מאה אלף לירות; שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להגדיל סכום זה.

(ב) הסכום המקסימלי לפי סעיף קטן (א) (2) יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן מיום תחילת חוק זה או

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), תשל"ח-1977

1. בסעיף 35 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965 (להלן – החוק העיקרי), המלים "כמשמעותו בסעיף 10 (א) (1) (א)" – יימחקו, ובסופו יבוא "לענין זה לא יבואו שבתות ומועדים במנין השעות".

החלפת סעיף 139

2. במקום סעיף 139 לחוק העיקרי יבוא:

139. (א) נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, ומהם הודו בעובדות שיש בהן כדי הרשעתם ומהם שלא הודו בכך, לא יגזור בית המשפט את דינם של הנאשמים שהודו לפני שנסתיים בירור המשפט של הנאשמים שלא הודו; ואולם –

דברי הסבר

טיים להגביל את השתיית הביצוע ל-24 שעות בלבד ומתחילה התרוצצות רבה כדי לעמוד בלוח הזמנים. בעיקר גדולה הבעיה כשבתוך התקופה האמורה כלולים שבת או יום חג. קביעת תיק תוך תקופה קצרה כזאת מכבידה מאוד על סדרי העבודה של בתי המשפט, וב-מיוחד בית המשפט העליון, וכן על עבודתם של החובעים ועורכי הדין של העצורים.

מוצע לקבוע כי שבתות, מועדי ישראל וימי שבתון שנקבעו בחוק לא יבואו במנין 48 השעות. הסדר זה עשוי להקל במידת מה על הלחץ.

סעיף 2 סעיף 139 לחוק אומר:

139. נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, ומהם הודו בעובדות שיש בהן כדי הרשעתם ומהם לא הודו כך, לא יגזור בית המשפט את דינם של הנאשמים שהודו לפני שנסתיים בירור האשמה של הנאשמים שלא הודו; אולם נאשם שהודה והוא נקרא להעיד במשפט, בין מטעם התביעה ובין מטעם הסגוריה, יגזור בית המשפט את דינו, ולא יעיד אותו נאשם אלא לאחר שנגזר דינו.

בת"פ 140/75 (בבית המשפט המחוזי בתל-אביב) העירה השופטת בן-ענתו כלהלן:

"בהודמנות זאת ברצוני להעיר משהו לתשומת לב של המחוקק. קורה לעתים קרובות מאוד שנאשם אחד או יותר מתוך כמה נאשמים מודים ובית המשפט אינו רשאי לגזור את דינם עד אשר מסתיים המשפט נגד שאר הנאש-מים אלא אם כן מבקשים לקרוא לו כעד במשפט (ראה סעיף 139 לחסד"פ). הוראת החוק הזאת גורמת תקלות רבות. לפעמים קורה שאין מאתרים את אחד הנאשמים במשך זמן רב או שהמשפט שלו מתמשך בגלל סיבות אחרות. בינתיים נשאר המשפט תלוי ועומד מעל לראשם

ההצעות הן פרי המלצת הוועדה לסדר הדין הפלילי בראשות שופט בית המשפט העליון מ. לנדוי.

סעיף 1 סעיף 35 לחוק סדר הדין הפלילי (כפי שתוקן בתשל"ג-1973) קובע:

35. החליט בית המשפט על שחרור עצור בערובה והודיע היועץ המשפטי לממשלה או התובע כמשמעותו בסעיף 10 (א) (1) (א), במעמד מתן החלטה, על רצונם לערור עליה לפי סימן זה, רשאי בית המשפט לצוות על השתיית ביצוע השחרור לתקופה שלא תעלה על 48 שעות.

הרשאים לבקש השתיית ביצוע לפי הסעיף האמור הם רק היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו שהם פרקליטי המדינה, משנהו, פרקליטי מחוז ופרקליטים אחרים מפרקליטות המדינה, שתאריהם נקבעו על ידי שר המש-פטים, ואילו כל התובעים האחרים, דהיינו מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים, לבתי משפט מסויימים או למשפט מסויים וכן שוטר תובע (לפי סעיף 10 (א) (1) (ב) ו-10 (א) (2)) אינם יכולים לבקש השתיית כזאת.

הוראה זו של החוק יוצרת קשיים בביצוע החוק: בב-קשות בקשר למעצר מופיע בדרך כלל שוטר, ואילו תובע כאמור בסעיף 10 (א) (1) (א) אינו נוכח במקום ואף לא ניתן, מבחינה מעשית, ליצור עמו קשר תוך זמן קצר כנדרש.

הקושי חמור במיוחד כשמדובר בהחלטת בית משפט השלום בעיר שדה שבה אין כלל פרקליט מחוז. מוצע, איפוא, לקבוע שכל תובע יהא מוסמך להודיע במעמד מתן ההחלטה על הכוונה לערור.

בקשר לסעיף זה התעוררה בעיה נוספת והיא, שכיון שמדובר בעיכוב החלטה לשחרר בערובה, נוהגים שופ-

1 ס"ח תשכ"ה, עמ' 161; תשכ"ט, עמ' 194; חש"ג, עמ' 224; תשל"ד, עמ' 86; תשל"ה, עמ' 6, עמ' 76, עמ' 130, עמ' 218; תשל"ו, עמ' 244; תשל"ז, עמ' 313; ה"ח 1275, תשל"ז, עמ' 82.

(1) נאשם שהודה כך, והתובע או הסניגור מודיעים שהוא ייקרא להעיד במשפטם של יתר הנאשמים, לא יעיד אלא לאחר שגזר דינו;

(2) בנסיבות מיוחדות שירשום בית המשפט רשאי הוא לגזור את דינו של נאשם שהודה לפני סיום משפטם של האחרים.

(ב) לענין סעיף זה, גזירת דין – לרבות מתן צו מבחן ללא הרשעה.

דברי הסבר

זה הייתי מציעה לתת את הדעת על התקלה הזאת ולמ- צוא דרך למנוע אותה.

התיקון המוצע, המשאיר בידי בית המשפט את שיקול הדעת אם לפסוק מיד בענינו של נאשם שהודה או לדחות את גזר הדין עד לבירור אשמת כל הנאשמים, הולך בעקבות ההסדר הנוהג בבתי הדין הצבאיים לפי סעיף 361 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

של נאשמים שהודו. במקרה של המלצה על פיקוח קצין מבחן יש חשיבות שהפיקוח יתחיל מיד ודחייתו מסכלת לפעמים את סיכוי ההצלחה.

כדי לעקוף את הוראת החוק הזאת מודיעה לפעמים התביעה שהיא עומדת לקרוא לאותו נאשם להעיד כשגם התביעה וגם בית המשפט יודעים שאין הדבר כך אלא שהמחוקק לא הותיר כל שיקול דעת לבית המשפט בענין

חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 16), תשל"ח-1977

תיקון סעיף 47 א. בסעיף 47א (ב) (2) לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959, הסיפה המתחילה במלים "אך לגבי הכנסה מדיבידנד" – תימחק.

דברי הסבר

הבורסה או מיום ו' בתמוז תש"ך (1 ביוני 1960) הכל לפי המועד המאוחר יותר, אך לגבי הכנסה מדיבידנד לא יינתן הפטור אלא עד ליום כ"ח בטבת תשל"ח (1 בינואר 1978).

כשהחוק סעיף 47 בשנת תשכ"ט שונחה שיטת הפטור ממס לתקופה מוגבלת. בשנת תשכ"ט שונחה שיטת הפטור ממס לגבי ריבית: הפטור הותנה בכך שאגרת החוב היא לת- קופה של שתיים-עשרה שנים לפחות והגבלת התקופה לנתינתו בוטלה. הפטור לגבי הדיבידנד נשאר לתקופה מוגבלת שהארכה מפעם לפעם, והיא תסתיים ביום כ"ח בטבת תשל"ח (1 בינואר 1978).

מבחינת המשק עדיפה השקעה במניות על פני השקעה באגרות חוב. נראה איפוא כי אין טעם בהמשך הגבלת הזמן למתן הפטור ממס לגבי הדיבידנד, ומוצע לבטלה.

סעיף 47 ענינו פטור ממס לתושב הון על הכנסה מדיבידנד או מריבית על איגרות חוב. סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לסעיף זה מורים לאמור:

"(א) בסעיף זה, "נייר ערך" – מניה או איגרת חוב לתקופה של שתיים-עשרה שנים לפחות שהוצאו על ידי חברה והנסחרות באמצעות בורסה לגיירות ערך שהוכרה לצור- רך זה על ידי שר האוצר (להלן – הבורסה).

(ב) תושב הון המקבל הכנסה מדיבידנד או מריבית על נייר ערך, והוא אינו מקבל בארץ מושבו הקילה ממסי כפל על הכנסה כאמור או שעל פי הסכם בדבר מניעת מסי כפל על הכנסה רואים אותו בארץ מושבו כאילו שילם את המס שהיה משלם אלמלא הוראות סעיף זה – יהיה פטור ממס הכנסה על אותה הכנסה;

(2) הפטור ממס יינתן מיום שאותו נייר ערך נכלל לראשונה ברשימת ניירות ערך הנסחרים באמצעות

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 234; תשל"ז, עמ' 203.